

BEGUNČEK

Št.12. Bistriča na Dravi 7.12.1945.

BREZMADEŽNI

GOSPOD ME JE IMEL V LASTI V ZAČETKU SVOJIH POTOV, PREDEN JE KAJ STORIL, OD ZAČETKA OD VEKOMAJ SEM POSTAVLJENA IN-IZDAVNA, PREDEN JE BILA Z EMLJA MOJE VESELJE JE, BIVATI S ČLOVEŠKIMI OTROCI, ZDAJ TOREJ, OTROCI, POSLUŠAJTE ME: BLAGOR NJIM, KATERI SE DRŽE MOJIH POTOV! POSLUŠAJTE NAUČ IN BODITE MODRI IN NIKAR GA NE ZAME: TUJTE! BLAGOR ČLOVEKU, KATERI ME POSLUŠA IN ČUJE PRI MOJIH VRATIH VSAK DAN IN NAME PAZI PRI PODBOJH MOJH DURI, KDOR MENE NAJDE, NAJDE ŽIVLJENJE IN PREJME ŽVELIKANJE OD GOSPODA.

/Berilo na praznik brezmadežnega spočetja Preblažene Device Marije./

BREZMADEŽNI

MATI, BREZMADEŽNA, LILIIJA BELA,
CVETKA V BOŽJEM VRTU CVETELA,
LEPA KOT SVETLI POMLADNI DAN;
ČISTA KOT V SONCU BLEŠČEČ TULIPAN.

K TEBI, BREZMADEŽNA, NAROD HITI,
DA TI GA REŠIS STRAŠNIH SKRBI!
MATI, TI VARUJ GA, BRANI POVSOD,
DA BO ŽE KMALU REŠEN VSEH ZMOT!

TI, O MARIJA, USLIŠI NAŠ GLAS,
VARUJ MLADINO: CVET NAŠ IN KRAS,
DA BO OSTALA ČISTA KOT TI,
V DNEVIH TEH TEMNIH, POJNIH SKRBI!

VARUJ NAŠ NAROD, DA TI BO ZVEST,
PAKOR SIJ ZVEZDIC TVOJH - NEVEST.
NAJ TE ČASTI, POSNELMA POVSOD,
DOMA IN V TUJINI NAŠ ROD!

///

ČAŠA MODROSTI.

Živel je v deveti deželi kralj, ki je bil pijanec. Včasih se ga je tako vlekel, da so mu odpovedale noge. Tedaj je bil pa siten in razdražljiv, da so domači bežali od njega. Imel pa je služabnika, ki je najlažje prenašal kraljeve sitnosti. Mnogokrat so bile njegove želje neizvedljive.

Ko se ga je ob neki priliki zopet pošteno nabral, reče svp-jemu služabniku:

"Ako imaš kaj pameti, mi prinesi tako čašo, ki bo napoljena z modrostjo. Prinesi mi jo, da jo izpijem in da ne bom samo najmo-gočnejši, ampak tudi najmodrejši vladar." Stari služabnik malo pomisli, nato pa prinese kralju čašo - vode.

///

Junak

Zgodba iz mehikanske revolucije.

V Ameriki, v državi Mehiki sta v nekem mestu živela deček Joško in njegova mamica. Deček je bil star dvanajst let, toda očeta ni nikoli poznal, ker mu je umrl še, ko je bil še v zibelki. Bil je zelo dober in svojo mamico je zelo rad ubogal. Pa še eno lepo lastnost je imel:

zelo rad je hodil v cerkev in prejemal Jezusa v svetem obhajilu. Joško in njegova mamica sta bila sicer ubožna, toda živela sta mirno in srečno.

Toda nastopili so hudi časi za ubogo Mehiko. Izbruhnili je komunistična revolucija, slično kakor pri nas. Brezbožniki so lovili male dečke in jih pošiljali v posebne zavode in jih vzgajali za svoje cilje.

Ko so katoličani organizirali proti obrambo, je prevzel poveljstvo hraber mladenič. Zbiral je okoli sebe hrabre katoliške mladeniče za boj proti brezbožnikom. Za to je zvedel tudi Joško. Prosil je svojo mamico, naj mu dovoli, da pritopi v krog mladih junakov. Mamica ga je zavrnila, da ne more biti vojak, ker je še premlad. Toda Joško je razlagal in zagovarjal svoj sklep tako resno, da mu mamica ni mogla odbiti njegove prošnje. Sedaj, ko je imel dovoljenje od svoje mame, ga je

pa skrbelo, če ga bo hotel poveljnik sprejeti, ker je še tako mlad.

Ko je stopil Joško pred poveljnika in videl njegovo odločno voljo, da se hoče boriti proti sovražniku, mu ni hotel kaliti veselja, kljub temu, da je bil Joško šel dvanajst let star in torej za vojaka še premlad. Rekel mu je:

"Čeravno si še mlad, lahko ostaneš pri nas. Ako ne boš mogel v boj, boš pa moj strežaj."

Joško se je poslovil od svoje drage mame in stopil v vojsko.

Ker je bil poveljnikov strežaj, ga je vedno spremljal na vseh njegovih potih. Vedno je jezdiril poleg svojega poveljnika, pa če je bila bitka še tako huda.

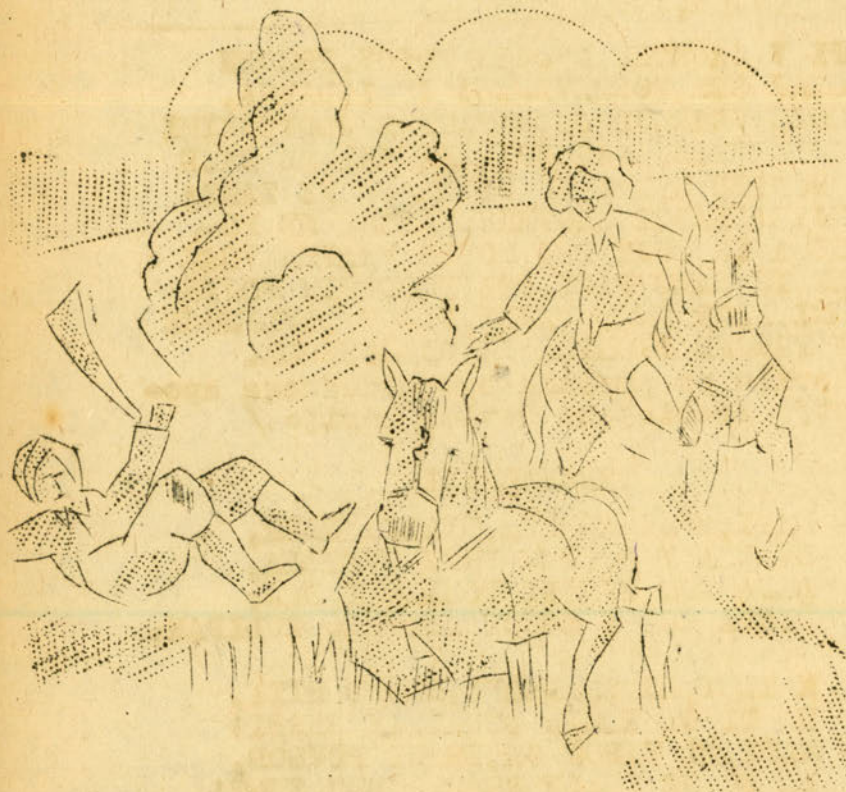
Za neki dan je bila napovedana huda bitka. Kot običajno sta zopet jezdirila poveljnik in njegov strežaj skupaj v bitko. Predno sta prestopila sovražnikovo linijo, je iz zasede zaregljala strojnica in ubila poveljnikovega konja. Joško, bister in razumen kakor je bil, hitro skoči s svojega konja in ga ponudi poveljniku z besedami:

"Gospod general! Tu vam odstopam svojega konja, da boste z njim lahko pojezdili k svojim četam in junakom, ki vas že težko čakajo."

Poveljnik se je branil. Toda Joško je vstrajal tako odločno pri svoji odločitvi, da mu poveljnik ni mogel več ugovarjati. Zajezdil je joškovega konja in zdirjal iz nevarne zasede k svojim četam.

Joška so sovražniki ujeli. Ovedli so ga s seboj in ga vrgli v ječo. Več dni so ga nagovarjali, naj odstopi od svoje vere in od svoje zvestobe do Kristusa Kralja. Toda Joško je ostal zvest, kljub vsem obljubam brezbožnikov. To je brezbožnike tako ujezilo, da so ga odvedli v njegovo rojstno vas, kjer so ga ustrelili v prčo njegove drage mame. Predno pa so počile puške so vaščani zaslišali še glas iz Joškovih ust:

"ŽIVEL KRISTUS KRALJ!"

Josip Stritar:

Z I M A

Prikašljala je starka zima,
naguban, suh ima obraz;
ko z brado kljukasto pokima,
sneg z neba prileti in mraz.

Po vrtu se senica klati,
premalo hrane da ji gozd;
zdej imaš, zajec ti uhati,
svoj štiridesetdanski post.

Mož starček se pri peči greje
in kima truden, da zaspi;
da bo dovolj za platno preje,
kolovrat suče hči.

Po gladkem ledu se otroci
drve, ne vejo, kaj je mraz;
nagajajo si s kepo v roci-
kako vesel je zimski čas.

///

ZAKAJ JE MRAZ V NAŠEM TABORIŠČU?

Janez premražen po taborišču hodi,
mraz preganja ga povsodi;
roke drži v žepih do košolca
in želodec prazen se mu kolca.
Samo to zdaj premišljuje:
kako naj se pred mrazom zavaruje.
Kam naj gre? Hitro se odloči:
v barako h peči hitro skoči.
A v baraki tudi ni gorko,
še bolj kot zunaj je mrzlo.
Krog peči že Burja piha,
zato Janez z barake hitro jo popiha.
A kam sedaj? V kuhinjo jo odkuri;
hitro vstopi, naglo zapre duri:

"Saj tu gotovo se že kuri!"

A takoj kuhar ga nahruli:

"Ali ne vidiš, da krog kotlov Sever tuli?"

A kje naj se ogrejem?

Po barakah krog peči Burja vedno se vrti,
A v kuhinji Sever tuli.

A, Janez, glave odprte, se domišli:

V posteljo gorko se hitro stisni!"

"Ali res zmrzniti prišli smo v taborišč?"

Kje naj človek še toplote išče?"

Burja piha krog peči,

Sever po kuhinji brenči,

Slana mrzla v postelji leži

Zato tako mrzlo je v našem taborišči.

PRVI SNEG

Oj, snežinke, debelinke
ste le rade k nam prišle,
da se tukaj veselimo,
da igralo bo srce.

Drsali se bomo mladi,
kepali, da bo hudi
Tam po hribih in dolinah
bo veselo in lepo.

Saj smo mali in veseli
in zato le padaj zdi
da bo res veselje v
da bo v srcu našem

Begunčkov Kotiček

Dragi moji begunčki!

Prav lepo se zahvaljujem za poslana pisma in pesmice, ki sem jih prejel in tudi objavil v zadnji številki "BEGUNČKA". Sedaj pričakujem kako poročilo kako ste letos v begunstvu praznovali god svetega Miklavža. Pošljite, bom objavil, da bodo tudi drugje otroci brali kako nas je obiskal sveti Miklavž. In vse kar boste napisali in bo vaš list "BEGUNČEK" priobčil bo vam in nam ostalo za spomin, da bomo tudi ko se vrnemo, doma pokazali kako radodaren je bil sveti Miklavž tudi ko smo bili daleč od doma v begunstvu.

Danes pa nekaj novega. V roke nam je prišel mladinski list "ZVONČEK" štev. 9. od meseca septembra 1911 v katerem smo našli pismo, ki ga je napisal v Kotički Gospoda Doropoljskega Srečka Kosovel, naš poznejši pesnik, ki je bil doma iz Tomaja pri Sežani na Primorskem. Bil je zelo nadarjen pesnik in žal da je še prav mlad -- kot dijak moral umreti. Tako-le piše:

Velespoštovani g. Doropoljski!

Oprosite, da Vas nadlegujem s tem pisemcem. Vaš kotiček pa mi je tako prirasel k srcu, da mi ni možno drugače storiti. Preden pa Vam nadalje pišem, dovolite, da se Vam drznem predstaviti: Sem učenec IV. razreda in pohajam v šolo k svojemu očetu; star sem sedem let. Bil sem tudi že večkrat v Trstu, gledal sinjo Adrijo in videl, kako plovejo po njeni gladini morski velikani. Prihodnjič pa Vam sporočim kaj več, za danes naj bo dosti; vem, da imate mnogo pisem drugih prijateljev, a malo prostora. Sprejmite odlične pozdrave od vdanega

Srečka Kosovela
iz Tomaja pri Sežani.

Gospod Doropoljski pa je mlademu Srečku odgovoril sledeče:

Ljubi Srečko!

Sinja Adrija! Ta krasota naše prelepe slovenske zemlje! Kako zakipi človeku srce od navdušenja in občudovanja, ko mu zastrne oči tam oh obelisku na Opčinah v neizmerno sinjo daljo, ki se giblje in valovi pred njim! Blagor Ti, Srečko, da si že večkrat lahko gledal to krasoto! Koliko je Tvojih vrstnikov širom slovenske domovine, ki hrepene tja do kapečaja Jadranskega morja! Kadar zopet stopiš na njegovo obrežje, spomni se vseh tistih, ki bi radi stali na Tvojem mestu -- saj so Tvoji bratje in Tvoje sestre -- vsi otroci ene matere: slovenske domovine, ki ji je kras in ponos sinja Adrija! -- Tej svoji skupni materi prisecite ljubezen in zvestobo, da se po vaših mladih, čvrstih silah dvigne njena moč in njena čast! Biti slovenske krvi -- bodi Slovincu ponosi!

Kar je gospod Doropoljski odgovoril mlademu Srečku Kosovelu, to velja tudi za Vas, dragi moji begunčki. Tudi vi bodite ponosni, da ste zavedni Slovenci, pa čeprav morate tu v tujini trpeti radi tega. Prišel bo kmalu čas, ko se boste svobodni vrnili v narobe svojo drago domovino.